

DALABYGGÐ

Ársskýrsla 2025

Ársskýrsla DalaAuðs

Verkefni Brothættra byggða í Dalabyggð

Útgáfa febrúar 2026

Útgáfu annaðist: Linda Guðmundsdóttir

Forsíðumynd: Broadstone

Baksíðumynd: Saurbær í Dalabyggð, L.G.

Inngangur

Verkefnið DalaAuður hófst með íbúðingum í mars 2022 og lauk fjórða verkefnisári og upphaflegum samningi í lok árs 2025. Þá hafði þegar verið ákveðið að framlengja verkefnið um eitt ár, að ósk Dalabyggðar. Verkefnið hefur því verið framlengt og verður starfrækt út árið 2026.

Árið 2025 var ánægjulegt og einkenndist af framkvæmdum á vegum sveitarfélagsins og framkvæmdargleði íbúa. Þrjátíu verkefni fengu styrk úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs í upphafi árs og eru mörg þeirra langt komin. Framkvæmdir við íþróttamannvirki er stórvirki sem var langt komið í lok árs 2025 enda áætluð opnun í lok febrúar 2026. Haldinn var íbúafundur þar sem íbúum gafst kostur á að móta áherslur DalaAuðs og markmið og er nú unnið eftir þeirri áætlun sem samþykkt var í október 2025. Nýsköpunarsetrið hélt áfram að eflast og félagsstarf var mjög virkt í sveitarfélaginu.

Það er óhætt að segja að íbúar hafi sýnt mikinn kraft og þátttökuvilja og verið virkir í hinum ýmsu frumkvæðisverkefnum og á þeim viðburðum sem haldnir hafa verið í tengslum við DalaAuð. Sveitarfélagið hefur einnig verið leiðandi í að innleiða óskir íbúa inn í starfsáætlanir sínar.

Mynd 1 - Svínadalur – Eyþór Ingi Jónsson

Markmið og tilgangur verkefnis í Brothættum byggðum

Markmiðið með *Brothættum byggðum* er að sporna við viðvarandi fólksfækkun í smærri byggðakjörnum landsins. Sérstaða verkefnisins er fólgin í virkri þátttöku íbúa og viðtæku samstarfi stjórnkerfis og stoðstofnana við viðkomandi samfélag. Í hverju verkefni er mótuð skýr framtíðarsýn og stefna fyrir byggðarlagið. Gerð er verkefnisáætlun með skýrum markmiðum og opnað fyrir styrktarsjóð sem styrkir ýmis konar frumkvæðisverkefni í byggðarlaginu, í þessu tilviki Frumkvæðissjóð DalaAuðs.

Meginmarkmið DalaAuðs eru skilgreind í verkefnisáætluninni og eru fjögur:

- Samkeppnishæfir innviðir

- Skapandi og sjálfbært atvinnulíf
- Auðugt mannlíf
- Öflug grunnþjónusta

Undir hvert meginmarkmið fellur svo verkefnastofn (safn starfsmarkmiða) sem er ætlaður til að ná þessum markmiðum.

Áfangar verkefnisins

Verkefnum brothættra byggða er skipt upp í fjóra verkþætti eða áfanga:

1. Undirbúningur
2. Stefnumótun og áætlanagerð
3. Framkvæmd
4. Lok verkefnis

Verkefnið er því í 3. áfanga sem er framkvæmdaáfangi. Áætluð lok verkefnisins skv. núgildandi samningi eru í lok árs 2026.

Verkefnisstjóri og verkefnisstjórn

DalaAuður er samstarfsverkefni Byggðastofnunar, Dalabyggðar og Samtaka sveitarfélaga á Vesturlandi (SSV) og skipa þessir aðilar fulltrúa í verkefnisstjórn, ásamt því að skipaðir eru fulltrúar íbúa í stjórnina. Verkefnisstjórn hefur ákvörðunarvald í verkefninu og sér um að úthluta styrkjum úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs. Verkefnisstjóri vinnur í umboði verkefnisstjórnar og er starfsmaður SSV. Verkefnisstjóri er Linda Guðmundsdóttir en hún hóf störf í júní 2022 og er búsett í Dalabyggð.

Í verkefnisstjórn eru:

- Björn Bjarki Þorsteinsson, fulltrúi Dalabyggðar
- Páll S. Brynjarsson, fulltrúi SSV
- Ólafur Sveinsson, fulltrúi SSV
- Bjarnheiður Jóhannsdóttir, fulltrúi íbúa
- Jón Egill Jóhannsson, fulltrúi íbúa
- Kristján Þ. Halldórsson, fulltrúi Byggðastofnunar
- Helga Harðardóttir, fulltrúi Byggðastofnunar.

Mynd 2 - Verkefnisstjórn DalaAuðs

Verkefnisstjórn fundaði eftir þörfum á árinu og yfirleitt á fjarfundum. Samtals voru almennir fundir fimm talsins árið 2025, þar af einn staðfundur stjórnar sem haldinn var í Dalabyggð. Þá voru haldnir tveir fundir að auki vegna vinnu við úthlutun úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs.

Í gegnum verkefnistímabilið hefur verkefnisstjórn verið bakland verkefnisstjóra og stutt við verkefnið með virkum hætti. Verkefnisstjórn hefur tekið þátt í undirbúningi íbúafunda og úthlutunarviðburða, unnið að stefnumótun verkefnis út frá samtölum á íbúafundum og séð um að úthluta úr Frumkvæðissjóði. Gott samstarf og mikil virkni hefur einkennt starf verkefnisstjórnar frá upphafi.

Fundir, fræðsla og samráð

Íbúafundur var haldinn 8. október og þar gafst íbúum tækifæri til að leggja fram sínar áherslur og endurskoða markmið verkefnisáætlunar. Fyrir íbúafund heimsótti verkefnisstjórn Urði Ullarvinnslu og verkefnið Beint frá Skýli í Ásgarði. Á íbúafundi fengu íbúar tækifæri til að hafa áhrif á áherslur verkefnisins og voru umræður góðar og uppbyggilegar á fundinum. Verkefnisáætlun var síðan lögð fyrir fundinn sem samþykkti hana með áorðnum breytingum.

Á íbúafundi voru ýmis mál rædd og voru samgöngumálin mjög áberandi en Dalamenn hafa lagt mikla áherslu á samgöngubætur á verkefnistímanum. Á fundinum var Skógarströndin rædd sérstaklega en íbúar hafa bent á að slæmt ástand vegarins hamli uppbyggingu ferðaþjónustu í Dalabyggð og bitni á íbúum svæðisins. Lausaganga sauðfjár var einnig rædd og lögð áhersla á mikilvægi þess að passa að girðingar meðfram þjóðvegi 60 og í kringum þéttbýlið í Búðardal séu fjárheldar. Bent var á mikilvægi þess að umhverfi skólans sé aðlaðandi og að skólalóðin nýtist vel skólabörnunum.

Rætt var um menningararfinn og tækifærin í honum fyrir Dalina, það væri hægt að miðla honum mun betur og víðar. Dalabúð var einnig nefnd og vildu íbúar sjá félagsheimilið blómstra sem menningarhús, ekki síst þegar ný íþróttamannvirki eru standsett og hætt verður að nota Dalabúð undir íþróttastarf.

Rætt var um félagsstarf ungmenna og var vilji fyrir því að skoða hvers konar félagsstarf myndi henta þeim sem eru á framhaldsskólaaldri. Þá voru atvinnumálin rædd og óskað eftir fræðslu er varðar

Mynd 3 - Frá íbúafundi í október 2025. Á myndinni neðst til vinstri má sjá heimsókn fulltrúa Byggðastofnunar til Urðar ullarvinnslu, sem er eitt af fjölmörgum frumkvæðisverkefnum DalaAuðs. Myndir LG.

vörumerki og fleira tengt markaðsstarfi, ásamt því að sumir íbúar sögðu að það væri til bóta að vera með tilraunaeldhús í nærsamfélaginu, fyrir frumkvöðla. Verkefnisstjórn tók þessar athugasemdir til skoðunar og uppfærði verkefnisáætlun í kjölfarið.¹ Auk almennrar umræðu voru lagðar fyrir spurningar er varðar aðdráttarafli Dalabyggðar og spurt tveggja spurninga:

„Hvað gerir Dalabyggð að aðlaðandi búsetukosti og atvinnusvæði?“

„Getum við aukið þetta aðdráttarafli fyrir unga fólkið okkar, ef já hvernig?“

Niðurstaða þeirrar umræðu var að stuttar boðleiðir, staða skólamála, öflugt íþrótta- og tómstundastarf, ljósleiðari, rólegt og öruggt umhverfi, lækisþjónusta og mannlífið væru meðal þeirra þátta sem gerðu Dalabyggð að aðlaðandi búsetusvæði. Það að byggja upp íþróttamannvirki, að hafa góðan skóla, að auka íbúðaframboð, bjóða upp á félagsaðstöðu fyrir 17-21 árs, lægra matvöruverð, betri vegir, símasamband og raföryggi og að efla stolt af sögu og menningu svæðisins voru nefndar sem leiðir til að auka aðdráttarafli svæðisins fyrir ungt fólk.

Verkefnisstjóri og verkefnisstjórn þakka íbúum fyrir gagnlegan og góðan íbúafund.

Staða markmiða DalaAuðs

Verkefnisáætlun DalaAuðs er mótuð af tillögum sem komið hafa fram á íbúafundum. Úr verður verkefnabanki eða verkefnastofn með tímasettum starfsmarkmiðum. Í töflunni hér að neðan má sjá framvindu og stöðu hvers verkefnis sem er á áætlun DalaAuðs. Er um að ræða huglægt mat verkefnisstjóra á stöðu verkefnisins eins og það stendur við árslok 2025.

Meginmarkmið 1 – Samkeppnishæfir innviðir						
Starfsmarkmið	0%	25%	50%	75%	100%	Skýringar
1.1. Skoðaðir verða allir kostir til að hægt sé að auka við uppbyggingu húsnæðis í sveitarfélaginu á starfstímanum. Stefnt sé með þessu að fjölbreyttara framboði á húsnæði.						Markmiði náð 2025. Nýtt deiliskipulag var samþykkt og birt árið 2025, fyrir þéttbýlið í Búðardal. Þar er gert ráð fyrir hátt í 40 mismunandi íbúðareiningum. Átta nýjar íbúðir hafa verið byggðar á verkefnistímanum og áform eru um fleiri.
1.2. Stofnað verði fjárfestingafélag um uppbyggingu iðngarða í Búðardal fyrir lok árs 2023.						Stofnaður var undirbúningshópur sem er starfandi og heldur utan um framkvæmdina. 5.000.000 kr. styrkur fékkst úr C1 fyrir hönnun á iðngörðum í Búðardal. Undirrituð var viljayfirlýsing Dalabyggðar og Byggðastofnunar um uppbyggingu atvinnuhúsnæðis í lok árs 2024.

¹ Verkefnisáætlun er í gildi út árið 2026 og má skoða hana hér:

https://www.byggdastofnun.is/static/files/Brothaettar_byggdir/Dalabyggd/verkefnisaaetlun-dalaauds-2025_utgafa.pdf

1.3. Lokið verði við byggingu íþróttahúss og sundlaugar í Búðardal á árinu 2026.					Markmið er á áætlun og stefnt að verklokum snemma árs 2026. Framkvæmdir við mannvirkin eru hafnar.
1.4. A.m.k. tvær gönguleiðir verði betrubættar eða útbúnar í og við Búðardal fyrir árið 2025.					Skógræktarfélag Dalasýslu hefur fengið styrki úr Frumkvæðissjóði vegna uppbyggingar útivistarsvæðis og gönguleiða í Brekkuskógi, rétt fyrir utan Búðardal. Á íbúafundi 2024 var einnig óskað eftir að hugað væri að viðhaldi strandleiðar í Búðardal. Undir þetta féll líka aðgerð um að laga göngubrú upp að hesthúsahverfi, sem hefur verið gert.
1.5. Kortlagning gönguleiða víða um Dalabyggð, sem unnið er að á vegum SSV, verði gerð aðgengileg almenningi árið 2023. Valdar leiðir verði stikaðar, þar sem það á við, til að auka aðgengi að þeim.					Kortlagningu er lokið á vegum SSV og upplýsingar eru komnar í hendur Ferðamálastofu. Veittir hafa verið styrkir til gönguleiða í gegnum Frumkvæðissjóð og einnig í gegnum Framkvæmdasjóð ferðamannastaða. Áhugamannahópur fékk styrk árið 2024 og 2025 til að stuðla að frekari stikun gönguleiða í Dalabyggð. Hér eru þó áfram mikil sóknarfæri.
1.6. Samstarfsverkefni á vegum SSV, Dalabyggðar og Markaðsstofu Vesturlands verði sett á legg til að útbúa upplýsingapakka og kynningarefni um útivistarleiðir, svo sem göngu-, reið- og hjólaeiðir í Dalabyggð, sem verði tilbúinn fyrir lok árs 2025.					Vefur Ferðamálastofu hýsir þær leiðir sem hnitsettar voru á vegum SSV árið 2022. Þær eru einnig aðgengilegar á vef markaðsstofu Vesturlands. Vinna þarf áfram að kynningu á þeim gönguleiðum sem eru þekktar, stikaðar eða aðgengilegar á annan hátt. Það eru hins vegar ekki margar hnitsettar eða stikaðar gönguleiðir í Dalabyggð. Hestamannafélagið Glaður hefur unnið flotta vinnu við að hnitsetja allar reiðleiðir. Áhugamannahópurinn Dalamannabrölt hefur unnið að stikun gönguleiða. Sveitarfélagið Dalabyggð vinnur um þessar mundir að markaðsefni tengdum Dölunum, þar sem meðal annars er vakin athygli á möguleikum til útivistar í Dalabyggð. Þetta fellur einnig að markmiði um stefnumótun í ferðaþjónustu.

1.7. Komið verði á samtali milli hlutaðeigandi aðila um skipulag reiðleiða í Dalabyggð árið 2025.					Óformlegt samtal hefur átt sér stað og verkefnisstjóri boðið fram aðstoð við umsóknir í reiðvegaskjót, DalaAuð o.fl. Stjórn Glaðs sækir árlega um í reiðvegaskjót og notar þá fjármuni til uppbyggingar á reiðleiðum. Nú er verið að klára vinnu við reiðvegi í námunda við Búðardal, síðan verður skoðað hvaða leiðir á að byggja upp næst. Verkefnisstjóri hélt kaffispjall og bauð Hestamannafélaginu Glaði og áhugamannahópnum Dalamannabrölti að leiða umræðu um reið- og gönguleiðir í Dölum. Kaffispjallið var öllum opið.
1.8. Unnið verði að a.m.k. tveimur verkefnum sem fela í sér uppbyggingu skógarstíga eða áningarstaða innan skóga fyrir 2025.					Verkefnið í Brekkuskógi hefur fengið styrk til uppbyggingar á áningarstað og gönguleiðum. Það verkefni er komið á framkvæmdastig.
1.9. Unnið verði eftir tillögum og forgangsörðun vegaframkvæmda á starfstímabilinu 2022-2025, líkt og þær eru lagðar til í Samgönguáætlun Vesturlands. Íbúar verði upplýstir um framvindu og frávík allra framkvæmda í byggðarlaginu.					Sveitarstjórn og SSV hafa þrýst með virkum hætti á framkvæmdir. Þrýst hefur verið á að framkvæmdum verði flýtt í sumum tilvikum. Búið er að leggja fram og endurskoða áherslur Dalabyggðar í samgöngumálum árin 2023 og 2024 og Dalabyggð vann að innviðaskýrslu sem ætlað er að nýtist sem þrýstigagn á ríkisvaldið. Mikill þrýstingur er á innviðaráðuneyti um að ný samgönguáætlun sé í takt við innviðapörf á svæðinu. Íbúar hafa þrýst á stjórnvöld, meðal annars með gjörningum árin 2023 og 2024.
1.10. Stofnvegurinn um Skógarströnd verði endurbættur og árlegar fjárveitingar til verkefnisins tryggðar þannig að klára megi framkvæmdir sem fyrst.					Þrýst hefur verið á að ekki verði hlé á þessari framkvæmd og samkvæmt samgönguáætlun eins og hún liggur fyrir núna er hugað að áframhaldandi framkvæmdum á veginum, þó íbúar hefðu viljað sjá hraðari framgang í framkvæmdunum.
1.11. Lögð verði áhersla á að leggja bundið slitlag á Laxárdalsveg eigi síðar en árið 2024.					Á tengivegaáætlun fyrir vestursvæði Vegargerðarinnar voru um 40% fjármagns áætlað í vegi í Dalabyggð árið 2025. Vegurinn um Laxárdal er á þeirri áætlun. Unnið var að því að leggja slitlag á veginn árin 2022-2025. Hluti vegarins er eftir en útlit

					er fyrir að það náist að ljúka að leggja bundið slitlag árið 2026.
1.12. Gerð verði þarfagreining og áætlun um uppsetningu rafhleðslustöðva í byggðarlaginu árið 2023.					Starfshópur vann þarfagreiningu, skoðað var bæði þörf á hraðhleðslustöðvum og áform ferðapjónustuaðila um uppsetningu rafhleðslustöðva. Metið var sem svo að hraðhleðslustöðvar yrðu í þéttbýlinu, minni stöðvar annars staðar. Ferðapjónum var boðið að skoða tilboð frá fyrirtækjum. Staðsetning hleðslustöðva hefur einnig verið skoðuð í tengslum við deiliskipulagsgerðina. Þrjár hraðhleðslustöðvar, ásamt einni minni eru á áætlun, auk þeirra tveggja sem þegar eru komnar.
1.13. Þegar áætlun um uppsetningu rafhleðslustöðva í Dalabyggð liggur fyrir, sbr. markmið 1.12., eigi sér stað samtal við ríki og þjónustuaðila um aðgengi að hleðslustöðvum árið 2024, með tilliti til áherslu ríkisvaldsins á orkuskipti.					Aðgerðin var sett fram vegna þess að töluvert ósamræmi var í greiðsluleiðum, tengjum og almennu aðgengi að rafhleðslustöðvum. Þessi aðgerð er talin óþörf eftir samtal við ráðherra eftir íbúafund. Þ.e. þróun í hraðhleðslustöðvum er hröð og aðgengi að þeim að verða samhæfðara almennt. Aðgerð skráð lokið eftir samtalið.
1.14. Byggt verði upp hleðslustöðvanet í Dalabyggð í samræmi við ofangreinda áætlun í 1.12 fyrir lok árs 2025.					Komnar eru tvær stöðvar við Krambúðina og hægt að hlaða fimm bíla þar samtímis. Þá eru einnig komnar upp nýjar hleðslustöðvar við stjórnsýsluhúsið í Búðardal. Starfshópur sem rýndi þetta 2022 var á því að einmitt þyrfti að styrkja þessa innviði í Búðardal. Gott væri fyrir ferðapjóna að huga að uppbyggingu hjá sér einnig eftir getu og þörfum. Ferðapjónum var boðin kynning og tilboð varðandi hleðslustöðvar snemma árs 2023.
1.15. Árlega verði unnið að framgangi í þrífösun og að því að leggja rafmagn í jörð á starfstímanum. Lokið verði að fullu við þrífösun á rafmagni og					Gert 2022: Skerðingsstaðir að Lyngbrekku inn á Fellströnd, um 42 km kafli. Dælustöð Fellsenda að Hundadal inn í Miðdal, um 2.2 km kafli.

að leggja strengi í jörðu árið 2026.					Máskelda að Ársel veiðihúsi inn í Hvolsdal, um 3.6 km kafli. <u>Gert 2023:</u> Álfheimar að Gunnarsstöðum inn á Skógarströnd, um 19 km kafli. Leysingjastaðir að Laugaskóla inn í Hvammssveit, um 2.2 km kafli. <u>Kaflar á áætlun 2025:</u> Fellströnd, frá Lyngbrekku að Vogu um 15 km leið. Frá Búðardal að Glerárskógum um 10 km leið. <u>Kaflar á áætlun 2026:</u> Halda á áfram frá Gunnarsstöðum að Bíldhól inn á Skógarströnd. Setja á þá upp rofastöð við Bíldhól til þess að bæta rekstur kerfisins. Byrja á að strengvæða Skarðsströndina frá Tjaldanesi að Krossá. Setja þarf upp rofastöð við Máskeldu til þess að bæta reksturinn.
1.16: Gert verði átak í að styrkja fjarskiptainnviði og bæta þannig símasamband í Dalabyggð árið 2024-2025.					SSV vann úttekt á fjarskiptamálum í Dalabyggð og voru þar settar fram tillögur að lausnum fyrir hvern stað. Sveitarstjórn vinnur að eftirfylgni þeirra lausna í samvinnu við fjarskiptafyrirtæki. Kallað hefur verið eftir úttekt frá Mílu vegna stöðu á Fellsströnd og í lok árs var óvissa varðandi áhrif þess að lokað var á 2G og 3G. SSV og Dalabyggð hafa þrýst á umbætur allt starfstímabil DalaAuðs og eru í samtali við innviðaráðuneytið vegna stöðunnar.
1.17. Íbúar fá kynningu á kostum og göllum varmadæla og reglum um niðurgreiðslur í því sambandi, á árinu 2023.					Vel heppnuð kynning var haldin í nóvember 2024.

1.18. Átak verði í nýtingu félagsheimila í Dalabyggð árin 2022-2025.						Dalabúð er í mikilli notkun, bæði undir samkomuhald og ýmis konar skóla- og félagsstarf. Staðarfell var selt árið 2023 og opnað var vottað eldhús í Tjarnarlundi. Árið 2025 var Árblik selt en hafði fram að því verið í rekstri.
1.19. Árið 2022 eigi sér stað formlegt samtali við Biskupsstofu um nýtingu kirkna og uppbyggingu og viðhald á sögufrægum kirkjum í Dalabyggð.						Aflagt á íbúafundi 2023.
1.20. Sveitarfélagið skoði að fá til liðs við sig íbúa og aðra sjálfboðaliða til að taka þátt í hreinsunaráttaki í byggðarlaginu, sumrin 2023-2026.						Hvatt var til hreinsunardags fyrir Jörvagleði 2023. Árið 2024 var tekið mun meira magn af járnarusli miðað við árin á undan með nýrri áherslu í söfnun þess. Þá voru settir upp gámar og hvatt til plokks og hreinsunar í tengslum við bæjarhátíð. Það sama var gert í kringum Jörvagleði 2023. Sveitarfélagið er í samstarfi við skátana um árlega hreinsum innanbæjar. Ákveðið var að framlengja markmiðið á íbúafundi 2025. Bent var á það mætti auglýsa betur ef það yrði átak innan þéttbýlis árið 2026.
1.21. Sveitarstjórn þrýsti á að settar verði hraðahindranir við innkomu í Búðardal árin 2024-2025, til að draga úr umferðarhraða í bænum.						Aðkoman var löguð og settar upp hraðahindranir (sveigjur) við innkomuna árið 2025.
1.22. Sveitarfélagið vinni að deiliskipulagi fyrir þéttbýlið, þar sem unnið verður að framtíðarskipulagi útivistarsvæða, iðnaðarsvæðis og lóða fyrir íbúðarhúsnæði. Vinna við gerð deiliskipulagsins hefjist í ársbyrjun 2024.						Deiliskipulagsvinnunni lauk árið 2025.
1.23. Farið verði í undirbúning á því að						Áhugi er á því að „Dalurinn“, þar sem er íþróttavöllur í Búðardal, verði

breyta Dalnum í útivistar- og samkomusvæði						nýttur betur sem útivistarsvæði. Hér er lagt til að hugmyndavinna fari af stað. Á árinu var bætt við aðgerð um að auka samstarf sveitarfélagsins og félagasamtaka um nýtingu á dalnum. Sveitarfélagið hefur átt óformleg samtöl við félagasamtök vegna málsins. Þá hefur einnig verið rætt við LBHÍ vegna þessa og hugmyndar um aðkomu þeirra að útisvæði skólans.
1.24. Sveitarstjórn stuðli að því á verkefnistímanum, að eftirtalin svæði séu sauðfjárlaus: Vegkantar við Þjóðveg 60 og fyrir innan girðingu í þéttbýlinu í Búðardal. (Nýtt markmið haust 2025).						Nýtt markmið 2025 sem snýr annars vegar að því að stuðla betur að því að þéttbýlið í Búðardal sé fjárhelt og hins vegar að sett séu upp ristarlið á hliðarvegum við Þjóðveg 60 til að draga úr lausagöngu sauðfjár á Þjóðveginum.
Meginmarkmið 2 – Skapandi og sjálfbært atvinnulíf						
Starfsmarkmið	0%	25%	50%	75%	100%	Skýringar
2.1. Árið 2023 verði a.m.k. þrír einstaklingar starfandi að staðaldri í Nýsköpunarsetri Dalabyggðar.						Á tímabili árið 2023 voru þrír aðilar að vinna í Nýsköpunarsetrinu að staðaldri og var þá þessu markmiði náð. Það er þó alltaf misjafn hve margir vinna þar að staðaldri. Nýsköpunarsetrið er þó heilt yfir vel nýtt og ekki síst sem fræðslurými og hefur einnig nýst sem samkomustaður vegna kaffisþjalla og annarra opinna viðburða á vegum Dalabyggðar og SSV. Meðal þeirra sem nýtt hafa Nýsköpunarsetrið eru EFLA, KPMG, SSV og RML, ásamt einyrkjum. Þá er setrið nýtt sem prófamiðstöð. Nýsköpunarsetrið hýsir DalaAuð, þ.e. verkefnisstjóra, fræðslu og fundi tengdum verkefninu. Árið 2025 fékk SSV styrk úr C1, fyrir verkefnið "Auðarstofa" en verkefnið er unnið í samstarfi við Dalabyggð og snýr að því að efla nýsköpunarsetrið enn betur og taka í notkun aðliggjandi rými sem áður hýsti lögreglustöðina í Búðardal,

					bæta aðstöðu vegna fjarvinnu og námskeiðshalds.
2.2. Sett verði á fót Ráðgjafaráð Nýsköpunarseturs sem yrði samansett af heimafólki og fjarbúum sem er tilbúið að miðla sinni þekkingu til áhugasamra.					Ráðgjafaráðið var stofnað haustið 2022.
2.3. Sveitarstjórn kanni möguleikann á tilfærslu opinberra starfa til Dalabyggðar árin 2022-2024.					Þetta samtal á sér reglulega stað við yfirvöld. Sífelluverkefni en enn hefur ekki orðið tilfærsla á störfum. Á íbúafundi 2024 var óskað eftir því að áhersla væri lögð á fleiri stöðugildi í löggæslu á svæðinu og hefur Dalabyggð kallað mjög eftir fleiri stöðugildum í löggæslu á svæðinu í kjölfarið.
2.4. Farið verði í markaðssetningu á Dalabyggð sem búsetukosti, atvinnusvæði og frístundasvæði til hagsbóta fyrir samfélagið og árlega verði vakin athygli á Dalabyggð sem búsetukosti, atvinnusvæði og frístundasvæði.					Verkefnið Dalabyggð í sókn fékk kr. 11.000.000 styrk úr C1. Um er að ræða styrk fyrir markaðsherferð fyrir Dalabyggð til að laða að nýja íbúa, fjárfesta og ferðamenn. Verkfærakista fyrir markaðssetningu var kynnt í nóvember 2024. Í tengslum við það verkefni var unnið myndband fyrir Dalina sem var sett í dreifingu: https://dalir.is/frettir/yrkjum-lifsgaedin-i-dolunum/ Í kjölfarið var farið í ýmsar aðgerðir sem féllu undir þetta verkefni. Gefið var út Dalablaðið í 8000 eintökum, sem var dreift út um allt Vesturland og víðar á landinu. Þar var sagt frá mannlífi og tækifærum í Dölunum. Blaðið var gefið út í samstarfi við Skessuhorn. Margmiðlunarfyrtækið Broadstone var fengið til að taka upp myndskleið og ljósmyndir á svæðinu snemma hausti 2025. Verður efnið nýtt í ýmskomar markaðsstarf. Í lok árs voru komin drög að þremur þriggja mínútna myndböndum sem unnin voru upp úr þessu efni og varpa ljósi á atvinnutækifæri, afþreyingarmöguleika og landgæði

					Dalanna. Þá tók Broadstone saman myndabanka sem sveitarfélagið getur nýtt sér, sem og félagasamtök, fyrirtæki eða aðrir sem vilja en finna þarf leið til að gera hann aðgengilegan. Unnið hefur verið að breytingum á vef Dalabyggðar, meðal annars til að vekja athygli á deiliskipulagi og lóðaframboði í Dalabyggð. Töluvert var reynt að miðla og birta og deila efni frá Dölunum. Verkefnisstjóri DalaAuðs sendi reglulega efni á fjölmiðla vegna ýmissa frumkvæðisverkefna eða annarra áhugaverða vendinga í Dölunum og rataði töluvert af því í fjölmiðla. Áður en þetta hófst allt, var unnin greiningarvinna, sem nýttist vel í þetta verkefni. Vinnu sem þessari er aldrei lokið og er unnið að því áfram að búa til markaðsefni og áfram verður Dölunum hampað og bent á tækifærin þar. Verkefninu Dalabyggð í sókn er þó formlega lokið og verður grunnur að áframhaldandi vinnu í þessum efnum. Þess má einnig geta að gróskan og mannlífið hefur virkað sem mjög góð auglýsing fyrir Dalina. Þá er vert að nefna að árið 2025 fékkst styrkur úr C.1. fyrir verkefni sem snýr að því að auka aðdráttarafl Dalanna fyrir ungt fólk.
2.5. Leitað verði samstarfs við stjórnvöld um þróunarverkefni í landbúnaði þar sem fundnar verða leiðir til aukinnar arðbærni í atvinnugreininni, á árunum 2022-2025.					C.1. styrkur fékkst í verkefni sem miðaði sérstaklega að sauðfjárræktarsvæðum. Þar var unnin tækifærisgreining og verið er að fylgja henni eftir. Meðal annars eru landshlutasamtökin í samtali við stjórnvöld um að draga úr gullhúðun í matvælaframleiðslu. Verið að skoða hvernig hægt er að styðja við að framleiðsla í héraði sé

					seld beint í héraði, t.d. í gegnum DalaAuð en einnig var það skoðað í vinnu starfshóps umhverfis-, orku-, og loftslagsráðuneytisins og unnin skýrsla með þeim hópi. Eftirfylgni hefur þó vantað með þeirri skýrslu. Ljóst er að þetta er gríðarlega stórt verkefni og óljóst með hvaða hætti er best að nálgast það í gegnum DalaAuð.
2.6. A.m.k. tvö nýsköpunarverkefni í skógrækt, grænmetis- og/eða fódurrækt verði hrundið af stað fyrir lok árs 2025.					Þónokkur verkefni hafa farið af stað og mörg með stuðningi úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs. Markmiði náð en enn eru sóknarfæri hér.
2.7. Búið verði til vörumerki fyrir vörur framleiddar í Dalabyggð á verkefnistímanum.					Verkefni ekki hafið og óljóst hver á að fjármagna og leiða það. Haldið var kaffispjall um vörumerki í Nýsköpunarsetrinu í nóvember 2024 en fáir mættu. Það var lagt fyrir íbúafund 2025 hvort leggja ætti markmiðið niður en það var afstaða íbúa að halda markmiðinu inni og leggja þá sérstaka áherslu á fræðslu um vörumerki almennt og mikilvægi þeirra til markaðskygningar.
2.8. Námskeið verði haldin í vöruþróun, markaðssetningu og að koma afurðum og vörum í sölu árin 2023-2024.					Það hefur verið haldin ýmis fræðsla í Nýsköpunarsetrinu, ásamt því að vakin hefur verið athygli á stað- og fjarnámskeiðum sem falla undir þetta. Þá hafa einstaklingar skipulagt ýmis konar fræðslu í Dalabyggð, sem dæmi: Haldið var kjötiðnaðarnámskeið í Miðskógi haustið 2023, haldið verðlagsnámskeið í Nýsköpunarsetrinu 2023, Matarfrumkvöðullinn var viðamikil vefnámskeið sem nokkrir úr Dalabyggð sóttu vorið 2023. Haustið 2023 var síðan haldið námskeið í verkefnisstjórnun í Nýsköpunarsetrinu. Stefnt er að áframhaldandi námskeiðahaldi í Nýsköpunarsetri Dalabyggðar.
2.9. Verkefnisstjóri aðstoði þá sem hafa áhuga á að selja vörur framleiddar í héraðinu,					Verkefnisstjóri hefur aðstoðað áhugasama eftir þörfum og eftir því sem óskað hefur verið eftir. Þá hefur regluleg fræðsla um

við að koma þeim í sölu á verkefnistímanum.					markaðssetningu einnig reynst frumkvöðlum vel.
2.10. A.m.k. tvö þróunarverkefni í framleiðslu, markaðssetningu og/eða sölu afurða úr byggðarlaginu, fari af stað fyrir lok árs 2025.					Tvö lögbýli hófu þróun á afurðum úr ærkjöti beint frá býli og komu í sölu 2022-2023. Þrír aðilar hófu sölu á grænmeti eða afurðum úr grænmeti árin 2022-2023. Einn aðili fékk styrk úr Frumkvæðissjóði til að þróa afurðir úr nautakjöti árið 2023. Víða var auglýst lambakjöt, nautakjöt eða ærkjöt til sölu árið 2023. Mikil gróska er í framleiðslu og enn eru ýmis sóknarfæri.
2.11. Að hafið verði a.m.k. eitt frumkvæðisverkefni sem felur í sér nýsköpun í verslun í byggðarlaginu fyrir árið 2025.					KM þjónustan ruddi sér til rúms eftir íbúafund 2023 og opnaði dagvöruhörn í sinni verslun. Verkefnið beint frá skýli hlaut styrk úr Frumkvæðissjóði árið 2023. Í kjölfar þess var markmiðinu náð. KM þjónustan hefur hætt störfum í millitíðinni.
2.12. Sett verði fram heildstæð stefna í ferðaþjónustu sem snýr að hæglæti árið 2025.					Dalabyggð er þátttakandi í norrænu verkefni, sem styrkt er af NORA og snýr að því að undirbúa mótun á staðbundinni stefnu í ferðamálum. Þessi vinna er í gangi veturinn 2025-2026 og í kjölfar hennar er stefnt að því að klára stefnumótun fyrir svæðið.
2.13. Markaðssetningar-átaki fyrir áfangastaðinn Dalabyggð verði hrundið af stað fyrir sumarið 2024.					Unnið var að myndefni um Dalina með fyrirtækinu Broadstone og var margmiðlunarsíða, ásamt myndböndum frumsýnd haustið 2024. Umfjöllun var um Dalina í Around Iceland og Icelandic Times og gerðar útvarpsauglýsingar undir heitinu „Dalirnir heilla“. Það er ljóst að markaðssetning er sífellt starf og verður því haldið áfram.
2.14. Greind verði sóknarfæri og nýtingarmöguleikar sem felast í menningarminjum og menningararfi Dalabyggðar árið 2024.					Markmið aflagt á íbúafundi 2023 og sett fram ný markmið varðandi menningarmál undir meginmarkmiði 3 (starfsmarkmið 3.11.-3.13.)

2.15. Árin 2023-2024 verði unnið að því að móta hugmynd að affpreyingu eða upplifun tengdri Auði djúpúðgu.					Verkefni endurskoðað árið 2023 og áherslu breytt. Markmið var víkkað út þar sem áður var talað um gagnvirka upplifun en nú um almenna upplifun tengda Auði. Eitt verkefni fékk styrk úr Frumkvæðissjóði 2023 þar sem ætlunin er að gera vegarefil um Miðbraut í Búðardal, þar sem Auður Djúpúðga kemur fram. Bent var á tækifærin sem tengjast Hvammi við miðlun á sögu Auðar, á íbúafundi 2024.
2.16. Unnið verði að gerð hljóðleiðsagnar um Dalina á verkefnistímanum, sem tengir svæðið við landnámssöguna.					Verkefni háð því að áhugasamir aðilar leiði það. Ekki hafið og verkefni framlengd af íbúafundi 2025.
2.17. A.m.k. tvö nýsköpunarverkefni fari af stað í ferðapjónustu á tímabilinu 2022-2025.					Markmiði náð 2024. Tvö ferðapjónustuverkefni (jarðhýsi á Eiríksstöðum og gönguferðir hjá Eiríksstöðum) eru í undirbúningi, rennismæling í Fótadal vegna fyrirhugaðrar uppbyggingar í Hörðudal er hafin. „Jólasveinaverkefnið“ er samspil ferðapjónustu, menningar og markaðsstarfs, það verkefni er í hönnunarferli. Stikun og merking gönguleiða í Dalabyggð hafin á a.m.k. þremur leiðum.
2.18. Dalabyggð hagi verkkaupum þannig að heimaaðilar eigi möguleika á að bjóða í verk á starfstímabilinu og eftir það.					Þetta er stefna Dalabyggðar og hefur m.a. verið sett inn í loftslagsstefnu. Um er að ræða sífelluverkefni. Sífellt eru skoðaðar leiðir til að auka verkkaup í heimabyggð.
2.19. Áhugasöm fyrirtæki fái aðstoð við að innleiða grænan tékklista í sínum rekstri og möguleiki á umhverfisvottun fyrir minni fyrirtæki kannaður árin 2023-2024.					Haldin var fræðsla fyrir ferðapjóna á samhringingi árið 2023. Verkefnisstjóri leitaði til Umhverfisstofnunar og fékk ýmsar upplýsingar um vottanir og tékklista. Ljóst er að rekstraraðilar verða hver fyrir sig að fara í gegnum vottunarferli og ekki margt í boði fyrir mjög lítinn rekstur nema viðmið. Það var þó bæði boðið upp á aðstoð og upplýsingar fyrir áhugasama.

Meginmarkmið 3 – Auðugt mannlíf						
Starfsmarkmið	0%	25%	50%	75%	100%	Skýringar
3.1. Haldið verði áfram formlegum viðræðum við ríkið árið 2023 um að nýta Staðarfell til að stofna menningarsetur, þar sem færi fram fjölbreytt safna-, fræða-, félags- og/eða listastarf.						Staðarfell var selt árið 2023. Markmið aflagt á íbúafundi.
3.2. Haldin verði tólmstundanámskeið eða fræðsluerindi fyrir íbúa, a.m.k. tvisvar á ári í Dalabyggð, árin 2023-2025.						Árin 2022 og 2023 var upphaflegu markmiði náð og fjölmörg námskeið eða fræðsluerindi haldin í Dalabyggð. Ákveðið var að halda áfram þessari fræðslu út 2025. Á árinu voru haldin nokkur fræðsluerindi sem voru hluti af fræðsludagskrá verkefnisstjóra DalaAuðs og Dalabyggðar, ásamt því að einstaklingar og félög héldu einnig fræðsluerindi og/eða námskeið. Sem dæmi var haldið námskeið í ræktun á lerkiblendingum, fræðsla um fornleifar í Dalabyggð og um lífið á landnáms tímanum, hestamannafélagið stóð fyrir viðburðum líkt og hestafjöri og UDN fyrir bolta-yoga námskeiði, haldin voru námskeið í ferskostagerð og verkun á kjöti o.fl.
3.3. Átthaganámskeið, um sögu, náttúru og menningu í Dölum, verði haldið árið 2024.						Undirbúningur hófst árið 2023 og ráðgert var að halda námskeið 2024. Ákveðið var að breyta um stefnu hér og halda frekar nokkur opin erindi undir hatti átthagafræðslu. Var haldið sagnanámskeið, sagnavaka, erindi um list í Dölum og um landnáms tímann.
3.4. Skoðað verði með hvaða hætti er hægt að bæta félagsstarf í Dalabyggð á starfstímanum. Meðal annars verði leitað verði leiða til að gera frístundastarf og menningarstarf						Markmið 3.4 og 4.10 voru sameinuð í eitt árið 2023 og aðgerðum bætt við markmið. Aðgerðum er lokið en enn má gera betur í markmiðinu. Boðið var upp á leikfimi fyrir eldri borgara í ræktinni og gönguhópurinn var virkur. Félag eldri borgara heldur úti mjög öflugri dagskrá. Tveir samráðsfundir voru haldnir með

aðgengilegra fyrir eldri borgara og ungmenni. (Áherslubreyting 2025).					eldri borgurum árið 2024 og er það einna helst húsnæði undir félagsstarf sem þeim finnst vanta. Verkefnið Hver vegur að heiman er vegurinn heim hófst árið 2025 en þar verður meðal annars unnið að því að greina þarfir ungs fólks í samfélaginu.
3.5. A.m.k. eitt frumkvæðisverkefni á sviði lista eða lýðheilsu, sem eflir félagsstarf á svæðinu, fari af stað í byggðarlaginu fyrir árslok 2025.					Eitt verkefni hófst snemma árs 2023 og annað var endurvakið. Leikfélagið ákvað að setja upp leiksýningu og stofnaður var blandaður kór fullorðinna sem æfir vikulega í Dalabyggð.
3.6. Byggðahátíðir verði nýttar árlega til að auka tækifæri í listsköpun til ársins 2025, t.d. í tónlist, myndlist eða handverki. Auglýst verði sérstaklega eftir þátttöku á því sviði.					Bæjarhátíð og menningarhátíðin Jörvagleði eru haldnar til skiptis annað hvert ár og hafa verið vettvangur fyrir menningu og listir og hefur Dalabyggð auglýst eftir þátttöku íbúa ásamt því að sveitarfélagið hefur úthlutað styrkjum úr menningarmálaverkefnasjóði, sem meðal annars hafa verið vegna viðburða á þessum hátíðum.
3.7. Skoðaður verði möguleikinn á að bjóða upp á nám fyrir fullorðna í tónlistarskólanum á starfsárinu 2024-2025.					Þetta hefur verið rætt innan sveitarstjórnar og fræðslunefndar á verkefnistímanum og hefur verið til skoðunar. Það eru tveir þættir sem gera þetta erfitt annars vegar kostnaður en ekki síður mannekla í tónlistarskólanum. Þó tímabil markmiðs hafi verið lokið 2025, þá bættu íbúar við aðgerð undir þessu markmiði um að kannaðir verði möguleikar á námskeiðahaldi í tónlist fyrir fullorðna árið 2026.
3.8. Íbúar bjóði nýbúa og "hálfbúa" velkomna í umræðuhópa á samfélagsmiðlum, til að allir geti tekið þátt í umræðum og viðburðastarfi innan Dalabyggðar.					Þetta er illmælanlegt markmið og erfitt að sjá hvort unnið sé að því. Það virkar frekar sem áminning til íbúa og hálfbúa að auka samtalið sín á milli og vera partur af samfélaginu. Nýir íbúar fá aðgang að FB síðu íbúa og til eru fleiri hópar sem opnir eru öllum áhugasömum og snúast t.d. um málefni eða viðburði í Dalabyggð. Það er því óhætt að segja að það sé hafið en erfitt er að meta að hve miklu leyti því er framfylgt.
3.9. Útbúinn verði póstlisti haustið 2022,					Þetta tók breytingum. Það var engin eftirspurn eftir sér póstlistum fyrir

fyrir "hálfbúa" og aðra áhugasama sem vilja fá upplýsingar um það sem er að gerast í Dalabyggð.					hálfbúa til upplýsingagjafar. Á heimasíðu Dalabyggðar eru allir viðburðir auglýstir t.d. og frekar varð þróunin sú að þeir sem vildu fá upplýsingar um ákveðin málefni eða fræðslu, höfðu samband við verkefnisstjóra og báðu um það sérstaklega. Það var því fundin ný lausn og verkefnið leyst þannig. Markmið var síðan aflagt 2023.
3.10. Skemmtilegi klúbburinn haldi sinn fyrsta fund haustið 2022 en í gegnum hann standi íbúum og velunnurum Dalabyggðar til boða að taka þátt í fjölbreyttu félagsstarfi, sem verður opið öllum.					Fyrsti fundur skemmtilega klúbbsins var haldinn haustið 2022 en félagslífið í Dalabyggð hefur þróast á eigin forsendum síðan þá.
3.11. Hugað verði að forvörslu safnmuna Dalabyggðar og byggt viðunandi geymslurými árið 2025 fyrir muni byggðasafns og listasafns á starfstímabilinu.					Sveitarstjórn hefur þetta til skoðunar og er verið að kanna hvort mögulegt samstarf um uppbyggingu iðngarða gæti stutt við þetta markmið. Samtal er á milli Dalabyggðar og Byggðastofnunar um uppbyggingu iðngarða í Búðardal.
3.12. Á starfstímanum verði húsakostir Dalabyggðar nýttir til að sýna safnmuni sveitarfélagsins. Áhersla verði á lifandi og hreyfanlegt sýningarhald safnmuna.					Þetta er skemmtileg lausn á húsnæðisvanda t.d. byggða- og listasafns Dalabyggðar. Í lok árs 2023 var settur upp sýningarveggur í Stjórnsýsluhúsinu í Dalabyggð og hafa í kjölfarið verið settar þar upp örsýningar sem hafa vakið lukku meðal íbúa. Þá hafa byggðasafnið og bókasafnið einnig sett upp örsýningar á bókasafninu um nokkurt skeið.
3.13. Skoðað verði hvort hægt sé að nýta hluta af kirkjubyggingum í Dalabyggð undir menningarviðburði eða menningarstarf árið 2024.					Samtal var tekið um þetta í desember 2024 á opnum fundi. Mættu þar fulltrúar sóknarnefndar, sóknarprestur og fleiri áhugasamir og ræddu kirkjur og möguleika þeirra. Þar kom fram áhugi einstakra sóknarnefnda um að halda viðburði í kirkjum. Í kjölfarið var ein nefnd sem sótti um styrk fyrir viðburðarhaldi í DalaAuð og fengu. Einnig hefur verið unnið að uppbyggingu Dagverðarneskirkju, meðal annars með það að markmiði að auka tækifæri þar til viðburðastarfs. Það

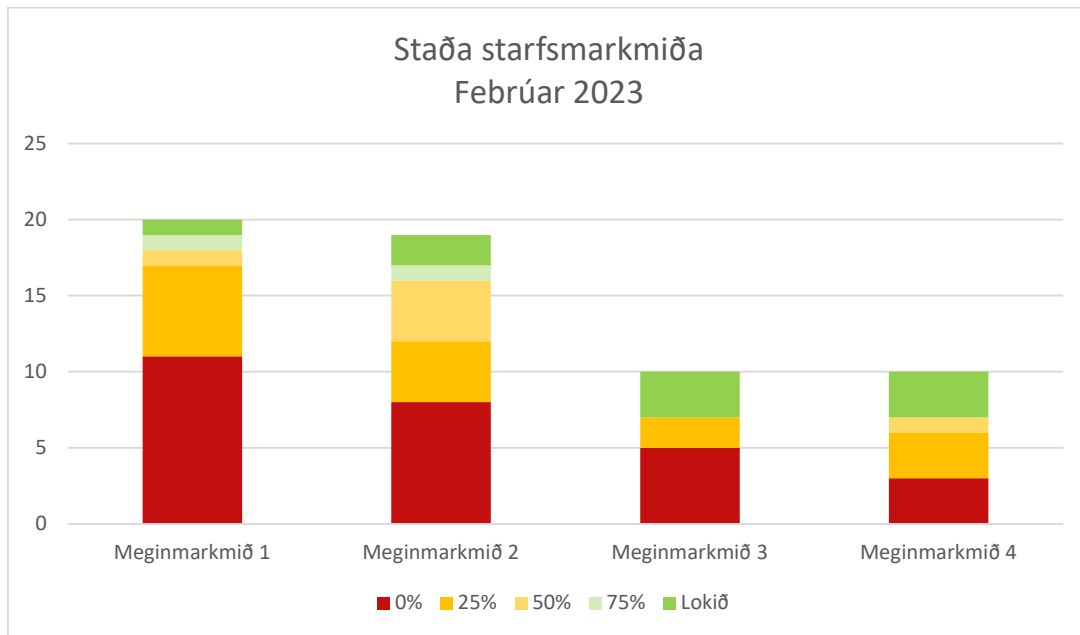
						að nýta einstaka kirkjur vegna menningarviðburða er nú í höndum sóknarnefnda og íbúa og ekki ólíklegt að taki einn af skarið þá fylgi fleiri aðilar í kjölfarið.
3.14. Hljómsveitum og öðrum í tónlistarsköpun standi til boða að nýta Dalabúð til tónlistarsköpunar.						Hljómsveitum stendur þetta til boða.
3.15. Leitað verði leiða til að efla Dalabúð sem menningarhús þegar nýtt íþróttahús hefur verið tekið í notkun (nýtt markmið 2025)						Markmið sett á íbúafundi veturinn 2025.
Meginmarkmið 4 – Öflug grunnþjónusta						
Starfsmarkmið	0%	25%	50%	75%	100%	Skýringar
4.1. Skipulagt verði samráð með ákveðnum hópum samfélagsins árið 2023. Aðgerð A: Skapaður verði virkur samráðsvettvangur vegna skólamála, til að mynda með eflingu foreldraráðs, til að efla samtal á milli sveitarfélags, skólastjórnenda og foreldra. Aðgerð B: Komið verði á mánaðarlegum fréttum á heimasíðu Auðarskóla, fyrir alla áhugasama sem vilja fylgjast með skólastarfinu. Aðgerð C: Reglulegir fundir verði einnig með nemendaráði grunnskólans varðandi						Árið 2023 var hafið samstarf við Ásgarð um faglega stefnu og starf Auðarskóla en það var ein áherslan sem íbúar kölluðu eftir á íbúafundi 2022 og var þess vegna ákveðið að auka þyrfti samtal og samstarf milli skóla o.fl. aðila til að ná fram úrbótum sem kallað var eftir. Þá var unnið að nýrri skólastefnu þar sem meðal annars er kveðið á um verklag og ferla varðandi samráð við bæði nemendur og foreldra. Stefnan kynnt á opnum fundi fyrir foreldrum og óskað eftir athugasemdum. Skilaboð íbúðapings og verkefnisáætlun hafa verið nýttar við gerð stefnunnar. Reglulegar fréttir voru settar inn á vef Auðarskóla og deilt á samfélagsmiðlum varðandi skólastarfið, árið 2023. Samtal hefur átt stað við forsvarsmenn bæði Silfurtúns og Auðarskóla um heimsóknir og hefur þeim að einhverju leyti verið komið á. Komið var á samráðsfundum með eldri borgurum á árinu.

ákvarðanir um skólamál. Sérstaklega verði rætt við þau um aðbúnað og val í námi. Aðgerð D: Reglulegir samráðsfundir verði með eldri borgurum varðandi þjónustu við þann hóp. Aðgerð E: Stjórnendur Silfurtúns og Auðarskóla kanni möguleikann á því að vera með heimsóknir á milli stofnana sem heimilisfólk og nemendur beggja stofnananna geta tekið þátt í.						
4.2. Útiaðstaða í Auðarskóla verði metin og úrbótaáætlun gerð, samhliða fjárhagsáætlunargerð sveitarfélagsins fyrir 2025.						Undirbúningur fyrir þetta er hafinn en framkvæmdir á skólalóðinni vegna nýrra íþróttamannvirkja setja strik í reikninginn. Skoða þarf svæðið í kringum allar byggingar heildrænt þegar íþróttamannvirki eru risin. Þetta málefni var rætt á íbúafundi 2024 og var bent á mikilvægi þess að hafa notendur útiaðstöðunnar með í hugmyndavinnunni.
4.3. Vatnsbrunnur í Auðarskóla verði kominn í gagnid haustið 2022.						Lokið haust 2022.
4.4. Sveitarfélagið kanni hvort hægt sé að koma á frístundarbíl, í tilraunaskyni, milli Búðardals og Lauga árin 2022-2024.						Frístundarbíll hóf ferðir haustið 2022 og hefur haft jákvæð áhrif á þátttöku barna í íþróttum.
4.5. Fjölbreytt framhaldsskólanám víða um landið, verði kynnt						Hafið. Ýmsar kynningar hafa verið í boði og upplýsingar varðandi fjarnám og staðnám á framhaldsskólastigi. Áhugi er á

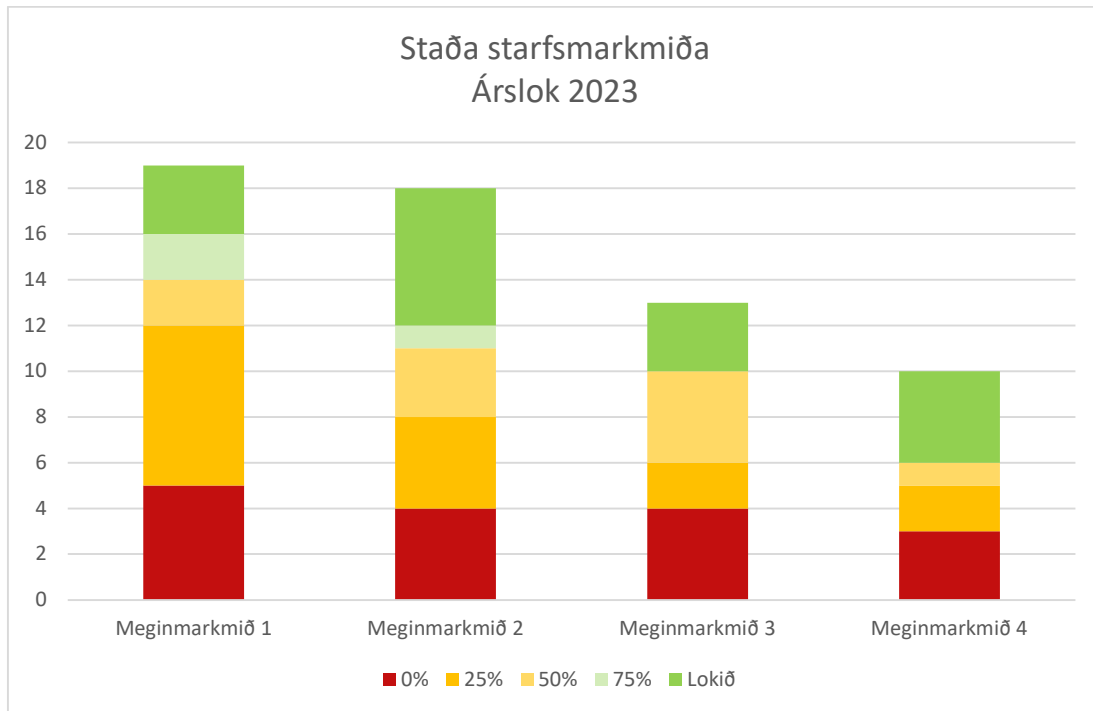
árlega fyrir nemendum á elsta stigi.					frekari náms- og starfskynningum fyrir nemendur og ungmenni einnig.
4.6. Aðgengi að heilbrigðisstoðþjónustu á borð við sjúkraþjálfun verði aukið fyrir árið 2025.					Ungmennafélagið Ólafur Pá fékk styrk til að standsetja sjúkraþjálfaraaðstöðu í húsnæði sínu í Búðardal og kláraði að setja aðstöðuna upp. Hún er því tilbúin. Þá hefur einnig verið unnið að endurbótum á aðgengi að húsnæðinu sjálfu, búningasklefum o.fl. Unnið var að því fá sjúkraþjálfara til að starfa í rýminu og veita þjónustuna í Búðardal. Árið 2025 flutti ungt fólk, sem klárað hefur nám í sjúkraþjálfun í Búðardal og hafa þau áhuga á því að bjóða upp á þjónustuna. Regluverkið virðist þó íþyngjandi þeim sem hyggja á sjálfstæðan rekstur og óhentugt aðstaðum á landsbyggðinni. Það hefur samt verið gert ráð fyrir að aðstaða sjúkraþjálfara geti nú færst úr ræktinni yfir í íþróttahús sem rísa mun snemma árs 2026 í Búðardal.
4.7. Verkefnisstjóri og Rauði krossinn kanni möguleika á að hefja sjálfbóðaliðaverkefni undir formerkjum hreyfingarinnar árið 2023, sem nýst geti t.d. eldri borgurum í Dalabyggð til félagslegrar virkni eða samveru.					Þrír sjálfbóðaliðar hófu störf í febrúar 2023. Opnuð var RK búð sama ár.
4.8. Innleidd verði móttökuáætlun vegna móttöku nýbúa árið 2023 og útbúinn upplýsingapakki sem fólk fengi þegar það flytur til Dalabyggðar.					Grunnur að móttökuáætlun er tilbúinn fyrir sveitarfélög á landsvísu. Unnið er að aðgengilegum upplýsingum á vef Dalabyggðar fyrir nýja eða áhugasama íbúa.
4.9. Átak í fræðslu um skipulagsmál á mannamáli á árinu 2024.					Byggingarfulltrúi fór yfir alla þá þætti sem hafa ber í huga þegar íbúðarhús eru byggð í fræðslu á mannamáli sem var á dagskrá Nýsköpunarsetursins 2022. Kaffispjall var haldið með umhverfis- og skipulagsnefnd sveitarfélagsins veturinn 2023-2024 til að auka upplýsingagjöf til almennings um

						skipulagsmál. Haldið verður áfram með opna fundi og spjall með nefndum sveitarfélagsins veturinn 2024-2025.
4.10: Skoðað verði með hvaða hætti er hægt að bæta félagsstarf eldri borgara í Dalabyggð árin 2023-2024.						Fellt inn í markmið 3.4. á íbúafundi 2023.
4.11. Árin 2024-2025 verði unnið að því að kortleggja þörf á hjólastólaaðgengi við opinberar byggingar og settir upp rampar í samræmi við þá þörf.						Settir voru upp þrír rampar á vegum Römpum upp Ísland, árið 2024. Tveir við leikskólann og einn við Vínlandssetur. Kallað var eftir fleiri tillögum á íbúafundi 2025.

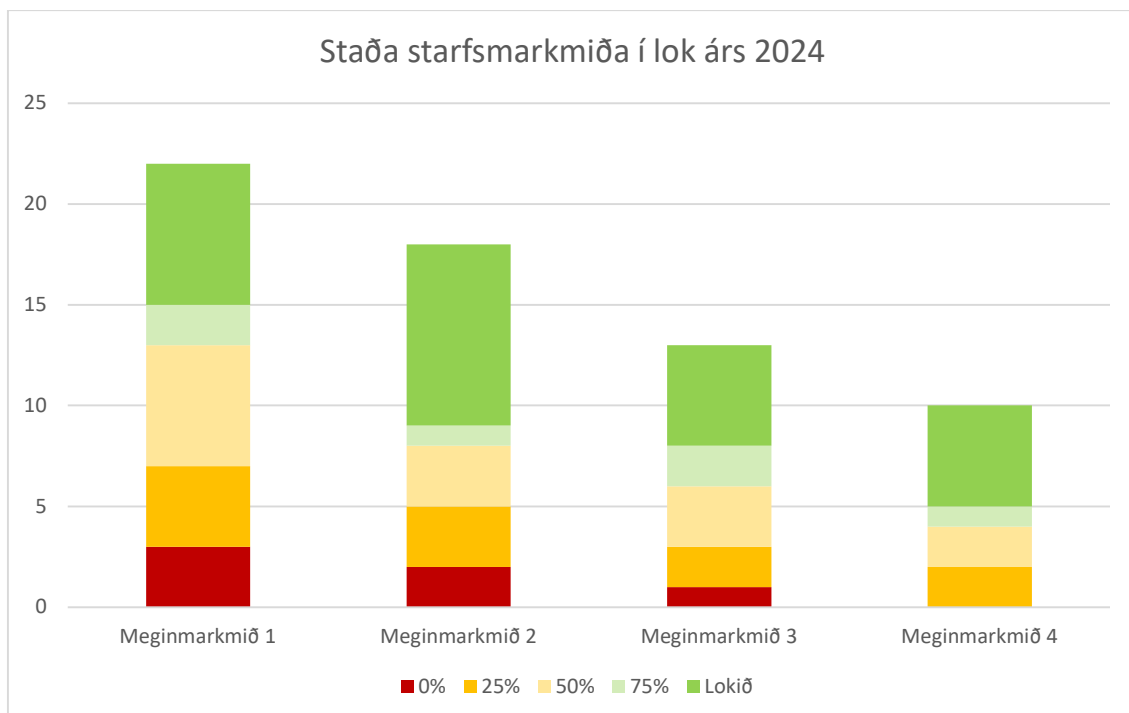
Framgangur starfsmarkmiða hefur verið mjög góður og fjölmörg verkefni komin vel á veg, einhverjum er lokið og aðeins örfá sem ekki eru hafin. Hér fyrir neðan er hægt að sjá samantekt á framgangi verkefnanna (starfsmarkmiða), frá árinu 2022 til loka árs 2025 og gefur það sýn á framvindu þeirra. Líkt og í töflunni hér að ofan er staða verkefna metin í prósentum, þar sem 0% er ekki hafið en 100% þýðir að verkefni er lokið. Vægið 25%, 50% og 75% sýnir þá u.þ.b. hvar verkefni sem er hafið er statt. Almennt hefur framvindan verið góð og eiga íbúar og sveitarfélagið hrós skilið fyrir góðan gang í verkefninu. Fimm markmið hafa verið aflögð á verkefnistímabilinu, í kjölfar íbúafunda og eru ekki talin með hér að neðan.

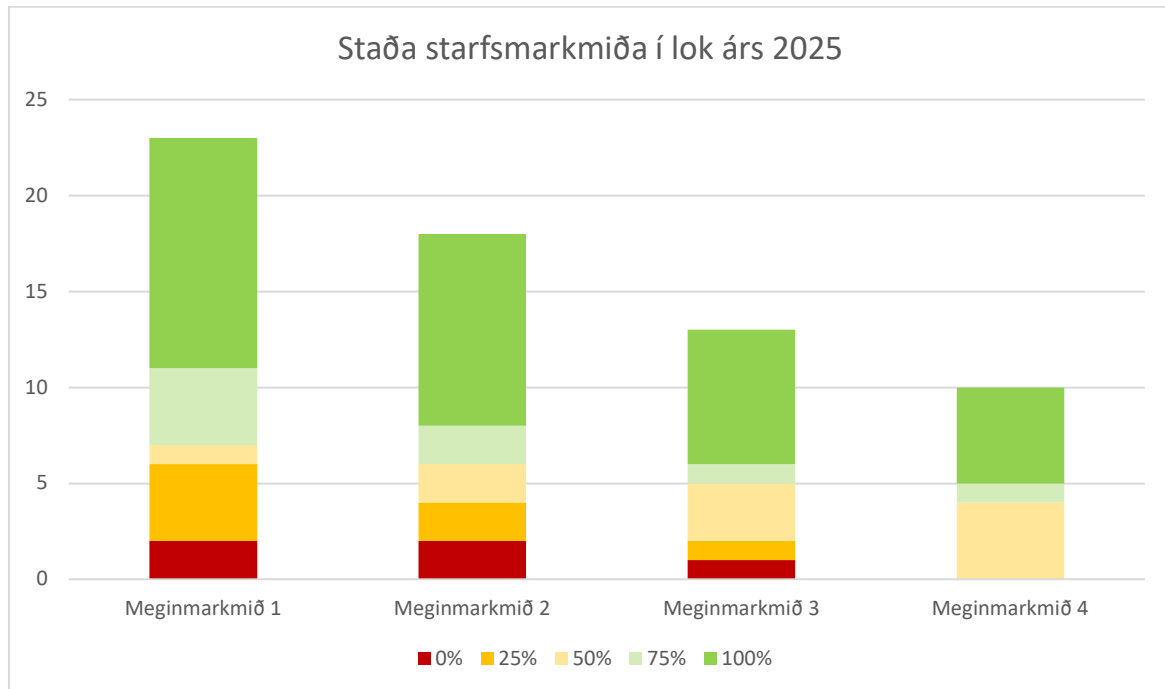
Staða starfsmarkmiða í febrúar 2023, ári eftir að verkefnið hófst.

Staða starfsmarkmiða í lok árs 2023.

Staða starfsmarkmiða í lok árs 2024

Staða starfsmarkmiða í lok árs 2025.

Yfirlit yfir styrkt verkefni

Opnað var fyrir umsóknir í Frumkvæðissjóð DalaAuðs í desember 2024. Til úthlutunar árið 2025 voru 19.250.000 kr. Þrjátíu verkefni fengu styrk að þessu sinni. Það hefur verið stefna verkefnisstjórnar að vera með úthlutunarviðburðinn á mismunandi svæðum innan Dalabyggðar og var úthlutunarhátíð haldin í Fjósinu á Stóra Múla að þessu sinni.

Styrkhafar 2025

Eftirtalin verkefni fengu styrk úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs árið 2025:

Nafn	Verkefni	Úthlutað kr.
Guðmundur Gunnarsson	<i>Davíðsmót</i>	50.000
Sælukotið Árblik	<i>Músík bingó</i>	50.000
Guðrún Elísabet Jóhannsdóttir	<i>Þrjónakaffi</i>	130.000
Sælukotið Árblik	<i>Jólamarkaður</i>	145.000
Sóknarnefnd Stóra-Vatnshornskirkju	<i>List í Stóra-Vatnshornskirkju</i>	175.000

Kruss menningarmiðja	<i>Íslensku jólasveinarnir eru úr Dölunum - afhjúpum</i>	200.000
Alexandra Rut Jónsdóttir	<i>Er líða fer að jólum</i>	300.000
Jasa Baka	<i>Dala Stúlka</i>	300.000
Guðrún Elísabet Jónnadsóttir og Halla Sigríður Hrefnu Steinólfssóttir	<i>Geitafiða – afurð úr Dölunum</i>	350.000
D9 ehf.	<i>Listviðburðir í Dalíu</i>	400.000
Sturlufélagið	<i>Staðarhóll</i>	500.000
Hólshlíð ehf	<i>Hrymur - plöntuframleiðsla</i>	500.000
Jóhanna Sigrún Árnadsóttir og Ingibjörg Jónnadsóttir	<i>Göngustígar, merkingar og áningarstaðir</i>	500.000
Skátafélagið Stígandi	<i>Heitur reitur, heitur matur – allt sem skáti þarf</i>	500.000
Guðlaugur S. Sigurgeirsson ehf.	<i>Jólasveinasafn – viðskiptaáætlun</i>	600.000
Kristján E. Karlsson	<i>Ásmundarsetur - viðskiptaáætlun</i>	600.000
Skoravík ehf	<i>Hátæknirækt (Styrkur afpakkaður og leggst hann við úthlutunarfé 2026)</i>	700.000
Eypór Ingi Jónsson	<i>Dalverjans lönd – 1. Skyggnst um af Skeggöxl</i>	750.000
Leikfélag Laxdæla	<i>Uppsetning á leikverki og námskeið</i>	800.000

Sigurdís Sóley Lýðsdóttir	<i>Dalamey, handverk úr Dölunum</i>	900.000
Glimrandi ehf.	<i>Kortlagning á óáþreifanlegum menningararfi í Dölunum</i>	900.000
Rain Adriann Mason	<i>Sögukort Dalanna. Vefur, kort, skilti.</i>	900.000
Svarthamar Vestur ehf.	<i>Dalahvítlaukur</i>	1.000.000
Skógræktarfélag Dalasýslu	<i>Aðgengi skóga í Dalabyggð</i>	1.000.000
Kruss menningarsmiðja	<i>Endurspeglun</i>	1.000.000
Katrín Dröfn Guðmundsdóttir	<i>Túngarðs-tágar</i>	1.000.000
Hollvínahópur Grafarlaugar	<i>Grafarlaug – hitastýring og öryggi</i>	1.300.000
Anna Berglind Halldórsdóttir og Ólafur Bragi Halldórsson	<i>Ræktun í Bokashi jarðvegi</i>	1.300.000
Rauðbarði ehf	<i>Urður ullarverslun og vefverslun</i>	1.400.000
	Samtals:	19.250.000

Nokkrum verkefnum sem hlutu styrk árið 2025 er lokið en önnur eru í vinnslu enda er verkefnistími þeirra til febrúar 2026. Einum styrk var skilað í lok árs upp á 700.000 kr. og bætist við úthlutun árið 2026.

Samtals hefur Byggðastofnun veitt rétt rúmum 62 milljónum í styrki til 90 verkefna á síðustu fjórum árum og hefur það haft mjög jákvæð áhrif á frumkvöðlastarf og ýmis konar samfélagsefandi starf í Dalabyggð. Íbúar hafa sótt vel í sjóðinn og staðið sig með þrýði í sínum verkefnum og er afar ánægjulegt að sjá sprotana vaxa og blómstra í þeirra höndum.

Mynd 4 - Frá úthlutunarhátíð 2025, sem haldin var á Stóra Múla.

Ýmis önnur verkefni á árinu

Sameiningarmál settu svip sinn á árið en í lok árs 2025 var gengið til kosninga í Dalabyggð og í Húnaþingi vestra um sameiningu þessara tveggja sveitarfélaga. Fram að því höfðu verið haldnir íbúa- og kynningarfundir á báðum stöðum. Tillagan var felld beggja vegna með þónokkrum meirihluta.

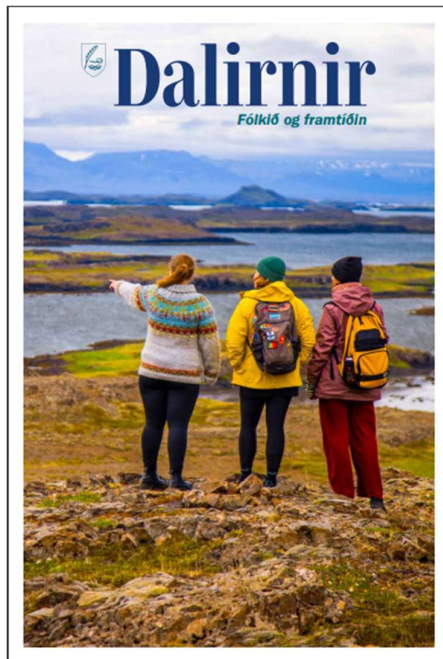
Þessi mál og önnur rötuðu í fjölmiðla en Skessuhorn, miðill Vesturlands fjallaði vel og mikið um margt af því sem var í gangi á árinu í Dalabyggð. SSV og Dalabyggð fóru einnig í samstarf og gáfu út Dalablaðið, sumarauka sem var prentaður í 8000 eintökum og dreift víða um land í upphafi sumars. Blaðið fjallaði um uppbyggingu, framfarir og ýmis skemmtileg verkefni sem eru í gangi í Dölunum og var útgáfa þess hluti af verkefninu *Dalabyggð í sókn*, sem fékk styrk úr C.1. lið Byggðaáætlunar.²

Snemma hausts kom margmiðlunarfyrirtækið Broadstone og varði nokkrum dögum í myndatökur í Dölunum á haustmánuðum og tók upp efni, sem nýtast mun Dalabyggð í ýmis konar markaðsstarf. Verkefninu Dalabyggð í sókn lauk í lok árs 2025 með uppgjöri til Byggðastofnunar en enn er stefnt að áframhaldandi vinnu sem snýr að ímynd og aðdráttarafi sveitarfélagsins.

SSV fékk styrk fyrir tveimur nýjum verkefnum á árinu úr C.1. lið Byggðaáætlunar. **Hver vegur að heiman er vegurinn heim** er annað þeirra. Í verkefninu verður leitast við að efla tengsl ungmenna við heimabyggðina og auka aðdráttarafi svæðisins, svo það verði betri búsetukostur fyrir þau sem það velja. Farið var í samstarf við Auðarskóla um átthagafræðikennslu á vormánuðum 2025 og er verið að

² Rafræna útgáfu Dalablaðsins má finna hér: <https://dalir.is/wp-content/uploads/2025/12/Dalabladid.pdf>

Þróa leiðir til áttahagakennslu innan skólans. Starfameissur voru haldnar á Vesturlandi um haustið og var ákveðið að leggja mikla áherslu á sýnileika Dalanna á starfameissunni í Borgarbyggð. Fyrirtæki voru hvött til þátttöku, auk þess sem verkefnisstjórar DalaAuðs og Dalabyggðar fóru saman og settu upp kynningar á Nýsköpunarsetrinu, sveitarfélaginu, atvinnulífinu og fleira sem gæti vakið athygli og áhuga þeirra sem komu á starfameissuna. Börn úr Auðarskóla sóttu starfameissuna og stóðu sig með þryði, voru dugleg að spyrja og nýta sér vettvanginn til að skoða tækifærin sem þeim bjóðast að grunnskólagöngu lokinni. Í lok árs 2025 var ráðinn til starfa hann Kristján Meldal sem verður starfsmaður í hlutastarfi og mun m.a. halda utan um þetta verkefni á árinu 2026. Hans starf verður að halda áfram að greina þarfir ungs fólks á svæðinu og þróa leiðir, bæði til að halda tengslum við hópinn, t.d. þau sem fara að heiman í nám og að miðla tækifærum innan Dalabyggðar til ungs fólks almennt. Kristján mun einnig vera verkefnisstjóri innan handar við önnur verkefni, m.a. þess sem er greint frá hér fyrir neðan.

Mynd 5 - Dalablaðið kom út á árinu

Auðarstofa er síðara verkefnið sem fékk styrk úr C.1. og er það einnig nýtt vinnuheimi á Nýsköpunarsetri Dalabyggðar. Það verkefni snýr að því að efla setrið og starfsemi þess og er það fjórskipt.

1. Að móta stefnu um starfsemi og þau viðfangsefni sem verða hluti af kjarnastarfsemi setursins.
2. Að hanna rýmið með starfsemi setursins í huga.
3. Að ráðast í endurbætur á rýminu, með það í huga að nýta fyrrum lögreglustöðina einnig undir starfseminu.
4. Að efla tengsl við stofnanir, fyrirtæki og ráðuneyti, með það að markmiði að auka hlut sérfræðistarfa og óstaðbundinna starfa í Dalabyggð.

Verkefnið er mikilvægur þáttur í því að auka hlut sérfræðistarfa innan héraðs og því einnig fjölbreytni starfa. Þá er nýsköpunarsetrið að þróast í mikilvæga samfélagsmiðstöð fyrir íbúa. Sveitarfélagið hefur nýtt Auðarstofu sem vettvang kaffispjalls við íbúa og opinna funda, t.d. voru haldnir opnir fundir varðandi fjárhagsáætlanir sveitarfélagsins í setrinu á árinu. Verkefnisstjóri DalaAuðs hefur einnig nýtt rýmið vegna funda við einstaka hópa, viðburðarstarfs og fræðslu. Íbúar hafa nýtt vinnuáðstöðuna vegna starfa og skipulag viðburði í setrinu. Áfram verður unnið að því að gera Auðarstofu að gróskuríkum vettvangi fræðslu og starfa fyrir íbúa Dalabyggðar.

Viðvera verkefnisstjóra hefur áfram verið í Auðarstofu. Fólk er almennt óhrætt við að koma við hjá verkefnisstjóra og spjalla um málefni byggðarlagsins eða leita ráða varðandi lokaskýrslur, framvindu verkefna eða umsóknaskrif og var góður gangur í verkefnum frumkvöðla og félaga í ár.

NORA

Rannsóknarmiðstöð ferðamála, ásamt Háskólanum á Hólum eru hluti af samstarfshóp sem fékk styrk úr NORA, (Norræna Atlandssamstarfinu). Verkefnið snýst um að innleiða þekkingu um staðbundna stefnumótun í ferðaþjónustu. Dalabyggð varð fyrir valinu sem „pilot“ verkefni á Íslandi en að auki eru byggðarlög í Færeyjum og í Noregi þátttakendur í verkefninu. Verkefnisstjórar DalaAuðs og Dalabyggðar funduðu með fulltrúum verkefnisins og skipulögðu vinnustofur fyrir hagaðila sem

áætlaðar voru snemma árs 2026 og skipaður var framkvæmdahópur sem í sitja hagaðilar í ferðaþjónustu. Verður verkefninu haldið áfram á næsta ári. Haldnar verða vinnustofur, einnig sameiginlegur fundur með hinum þátttökulöndunum. Í kjölfarið er stefnt að því að nýta þá vinnu sem kemur út úr NORA verkefninu í Dalabyggð, við gerð stefnumótunar fyrir ferðaþjónustu í Dölum en kallað hefur verið eftir slíkri stefnu innan ferðaþjónustunnar.

Líklegt er að nokkur áhersla verði lögð á ferðaþjónustu í starfi verkefnisstjóra á næsta ári en ferðaþjónar hafa margir lýst yfir áhuga á auknu samstarfi bæði innan héraðs en líka við erlenda aðila, þá er vilji til að móta ferðapakka og auka vetrarferðamennsku á svæðinu. Mun verkefnisstjóri leita leiða til að styðja við ferðaþjóna í þessu ferli.

Leiðir til byggðafestu

Verkefninu *Leiðir til Byggðafestu* lauk á árinu en verkefnið var samstarfsverkefni nokkurra landshlutasamtaka. Haldin voru nokkur námskeið á árinu innan Dalabyggðar, sem snéru að matvælaframleiðslu ásamt því að fjölbreytt námskeið voru haldin í nærsveitum. Hlédís Sveinsdóttir hélt utan um skipulagningu námskeiða. Í október var verkefninu formlega lokið með málþinginu „Ég bý í sveit – málþing um byggðafestu á sauðfjárræktarsvæðum“, sem haldið var að Laugum í Sælingsdal og skipulagt af landshlutasamtökunum sem að verkefninu stóðu. Voru Dalamenn áberandi á málþinginu en þrír frummælendur voru úr Dölunum.

Hugleiðingar verkefnisstjóra í lok árs

Verkefnið DalaAuður átti upphaflega að vera til loka árs 2025 og hóf verkefnisstjóri árið með það í huga að nú yrði tekinn lokahnykkurinn á verkefninu. Snemma árs fór þó að bera á vilja sveitarfélagsins til að framlengja verkefnið og álit margra að vont væri að hætta þegar verkefnið væri á fullu skriði. Breytingar taka tíma og stór átaksverkefni líka og það var hugur í Dalamönnum að halda áfram að vinna að jákvæðum framgangi innan sveitarfélagsins. Það var því afar ánægjulegt að Byggðastofnun skyldi fallast á beiðni Dalabyggðar um að framlengja verkefnið, sem nú verður starfrækt út árið 2026.

Margt gerðist sem var á könnu sveitarfélagsins. Íbúar sáu íþróttamannvirki rísa upp og gífurlega góður gangur var í þeim framkvæmdum. Áfram var unnið að því að leysa húsnaðisvanda innan sveitarfélagsins og var eitt stærsta skrefið í þeim efnum nýtt deiliskipulag fyrir Búðardal, þar sem gert er ráð fyrir um 40 nýjum íbúðarhúsum en 8 íbúðir hafa risið á verkefnistímanum sem er góður árangur. Með skipulaginu eru komnar mikilvægar forsendur til áframhaldandi uppbyggingar. Gott samtal var á milli sveitarfélagsins og Byggðastofnunar á árinu varðandi uppbyggingu iðngarða og er það von verkefnisstjóra að íbúar muni sjá þá rísa á næstu árum.

SSV hélt áfram hagsmunagæslu fyrir vestlensk sveitarfélög á árinu, þ.á.m. Dalabyggð og ekki síst hvað varðar samgöngumál. Þó fyrirbyggjandi drög að samgönguáætlun séu töluvert skaplegri en þau sem upphaflega voru sett fram þá er ljóst að Dalabyggð og SSV þurfa áfram að vekja athygli á mikilvægi samgöngubóta fyrir sveitarfélagið.

Stórstjörnur DalaAuðs voru eins og síðustu ár íbúar sveitarfélagsins, sem létu til sín taka á öllum sviðum mannlífsins og atvinnulífsins. Það er oft sagt að í Dölunum hafi allir marga hatta og er það dagsatt. Hér vinnur fólk samhent að því að halda úti íþróttastarfi fyrir börn, starfrækja leikfélag, stika gönguleiðir, halda úti líkamsrækt, bjóða upp á vörur og þjónustu í héraði og margt fleira. Haldin voru námskeið, viðburðir og erindi um hin ýmsu málefni og af mismunandi toga og félagslífið dafnaði vel á árinu. Einstaklega gott sumar skilaði sér í frábærum afurðum, sem hægt var að kaupa beint af býlum. Beint frá býli dagurinn var reyndar haldinn með pompi og prakt og einnig alþjóðlegi ostadagurinn í Dölunum,

nánar tiltekið á Erpsstöðum og framleiðendur úr Dölum voru einnig duglegir að mæta með sínar vörur á markaði víðs vegar um land. Slíkar kynningar eru mikilvægar fyrir matvælahéraðið Dali.

Sem verkefnisstjóri DalaAuðs lenti ég oft á tali við fólk sem býr annars staðar, sérstaklega fólk á Vesturlandi, sem hafði orð á því að það „væri allt að gerast“ í Dölunum. Mörgum fannst Dalirnir meira áberandi en áður í umræðunni, frumkvæðisverkefni sem þar væru í gangi virtust ganga vel og væru sýnileg í fjölmiðlum og mikil uppbygging virtist vera á svæðinu, séð utan frá. Það er mikil hvatning að heyra þetta frá nágrönnum okkar og finna að þeir samgleðjast Dalaönnum. Dalaönn mega líka vera stoltir af því sem þeir eru og öllum þeim verkefnum sem hrundið hefur verið af stað á síðustu árum.

Það er með þakklæti fyrir gott samstarf allra aðila sem að verkefninu standa – SSV, Dalabyggðar og Byggðastofnunar sem ég enda þessar hugleiðingar og lýk þeim með að vísa í framtíðarsýn íbúa sem sett var fram á íbúðabýgingu árið 2022.

Ímynd Dalabyggðar sem fallelgrar sveitar í faðmi fjalla hefur styrkst og hingað leitar fólk til að njóta kyrrðarinnar og þeirra afurða sem landið gefur af sér. Fólk kemur í Dalabyggð og hugsar „þetta er fallegasta sveit í heimi“. Hér er gott að búa og hér er gott að dvelja.

Linda Guðmundsdóttir,
verkefnisstjóri DalaAuðs.

